

Đã 50 năm trôi qua kể từ ngày Chủ tịch Hồ Chí Minh đi xa nhưng Người đã để lại cho toàn Đảng, toàn dân ta một di sản cao quý đó là tầm vóc người sáng ngời và phẩm chất, đạo đức, tác phong của người cách mạng, người trưởng thành cho những gì cao đẹp nhất trong tâm hồn, ý chí, nhân cách dân tộc và của loài người. Đảng ta đã nhiều lần khẳng định: “Cuộc đời của Hồ Chí tịch trong những ánh sáng. Đó là tầm vóc người tuyệt vời và chí khí cách mạng kiên cường, tinh thần đức lập tức, lòng nhân đạo và yêu mến nhân dân thấm thía, đạo đức chí công vô tư, tác phong khiêm tốn giản dị. Tầm vóc người và đạo đức cao cả của Người mãi mãi soi sáng và nâng cao tâm hồn chúng ta”¹. Đảng trưởng của những khó khăn, thử thách của thời đại mới, tầm vóc người Hồ Chí Minh lại càng trở nên sáng chói. Tầm vóc người này là đạo đức, nguơn sốc mạnh to lớn để nhân dân ta phát huy những lợi thế vượt qua mọi thách thức, khó khăn đời đời.

Cuộc đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh là sự hội tụ đẹp nhất, tuyệt vời nhất và trọn vẹn nhất về phẩm chất của một Con Người. Đạo đức của Bác là “cần kiệm, liêm chính, chí công vô tư”, hết lòng thương yêu mến người, hết lòng chăm lo cho sự nghiệp chung của toàn Đảng, toàn dân tộc. Dù ở đâu, làm bất cứ việc gì dù nhỏ đến đâu thì cũng luôn luôn tận tâm tận lực, hết lòng tận tụy... Điều đó thể hiện trong từng bữa ăn, từng bộ quần áo, đôi dép, từng lời nói, cử chỉ, từng việc làm lớn nhỏ trong cuộc sống hàng ngày. Đã có hàng ngàn trang sách, hàng ngàn câu chuyện mà những người đồng chí đồng bào, đồng đội là những người trong cuộc kể lại vô cùng phong phú và cảm động về cuộc đời và đạo đức của Bác. Tên gọi Hồ Chí Minh của Người đã trở thành một từ ngữ đạo đức - “Đạo đức Hồ Chí Minh”. Bên bè quốc tế khi nhắc đến tên Người là nhắc đến đạo đức Hồ Chí Minh. Đạo đức này không chỉ tỏa sáng trong lòng nhân dân Việt Nam mà tên tuổi của Người đã trở thành cao quý và đáng quý. Người đã trở thành người công nhân là Anh hùng giải phóng dân tộc Việt Nam, danh nhân văn hóa kiệt xuất.

Sinh ra và lớn lên trong giai đoạn lịch sử đầy biến động, những khó khăn những thử thách của các bước yêu nước tiến bộ, và cảnh nhân dân sống lầm than, các khổ đau của cách thức dân tàn bạo, người con ưu tú của dân tộc Việt Nam Nguyễn Tất Thành quyết chí ra đi tìm đường cứu nước và hành trang ban đầu là lòng yêu nước nồng nàn, thương yêu dân sâu sắc, khát vọng độc lập tự do. Người đã sớm tìm thấy Chủ nghĩa Mác - Lênin và tìm đường cứu nước giải phóng cho dân tộc đó là con đường cách mạng vô sản theo Cách mạng Tháng Mười Nga, con đường kết hợp chủ nghĩa yêu nước nồng nàn với chủ nghĩa quốc tế chân chính, để cứu dân tộc với chủ nghĩa xã hội, kết hợp sức mạnh dân tộc với sức mạnh thời đại, mở ra bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử cách mạng Việt Nam để những người giải phóng cho tất cả các dân tộc bị áp bức

trên th gi i.

Ch t ch H Chí Minh là ng i truy n bá Ch nghĩa Mác - Lênin vào phong trào công nhân và phong trào yêu n c Viêt Nam, Ng i đã sáng l p, lãnh đ o và rèn luyện Đ ng C ng s n Viêt Nam thành đ i tiên phong v ng vàng sáng suốt c a giai c p công nhân, nhân dân lao đ ng và c a dân t c Viêt Nam. T ngày Đ ng ra đ i, “dù n n c ngoài hay trong n c, Ng i luôn luôn sẵn sóc đ n Đ ng, rèn luyện Đ ng tr thành m t Đ ng kí u m i c a giai c p công nhân, lãnh đ o Đ ng v t m i khó khăn, nguy hi m, giành t th ng l i này đ n th ng l i khác. Ng i đã xây đ p nên khối đ i đoàn k t dân t c v ng ch c t o ra s c m nh to l n v t qua m i khó khăn, chi n th ng m i k thù v i k u hiê u “Đoàn k t, đoàn k t đ i đoàn k t; thành công, thành công đ i thành công”. Chính nh t t ng này mà tr i qua bi t bao cu c đ u tranh đã t p h p đ c đông đ o nhân dân chung s c đ ng lòng chi n đ u vì t do c a dân t c. Trong quá trình đ u tranh y, Ng i đã l a ch n và đào t o m t l c l ng cốt cán cho cách m ng, đó chính là quân đ i ta. M t đ i quân cách m ng luôn luôn “trung v i n c, hi u v i dân, nhiê m v nào cũng hoàn thành, khó khăn nào cũng v t qua, k thù nào cũng đánh th ng”. D i s ch đ o c a Ng i, quân đ i ta đã t ng b c ti n lên v ng ch c c v tinh th n l n v t ch t.

Suốt m t chă ng đ ng dài lãnh đ o nhân dân chi n đ u gian kh đ giành l i đ c l p cho n c nhà, Ng i đã v n đ ng “chi n l c và sách l c là khoa h c lãnh đ o cách m ng c a ch nghĩa Mác - Lênin” m t cách nhu n nhu n và phát tri n thành m t nghệ thu t đă c s c, phù h p v i tình hình th c ti n c a đ t n c trong t ng th i k . “Ng i d y chúng ta m i khi tình hình đ i m i, đ i u kiê n m i c a cu c v n đ ng cách m ng đã n y sinh, hàng ngũ k thù và hàng ngũ b n đ ng minh c a cách m ng đã có ch bi n hóa, thì ph i l p t c xem xét l i ch tr ng, chính sách và k u hiê u cách m ng, căn c vào tình hình m i mà đ nh ph ng ch m, chi n l c, sách l c, không nên bám l y nh ng khuôn kh cũ k và l i th i.”

S thành công c a cách m ng cũng nh n n hòa bình t do mà chúng ta đang sống g n l i n v i cu c đ i chi n đ u hy sinh h n 60 năm c a Ch t ch H Chí Minh. S cao c c a Ng i không ch là sống, chi n đ u và hy sinh cho đ c l p t do c a riêng dân t c mình mà còn vì t do đ c l p c a các dân t c b áp b c trên th gi i. Ng i đã ho t đ ng trong phong trào công nhân, phong trào c ng s n Châu Âu, phong trào gi i phóng các dân t c thu c đ a Châu Á. Ng i chính là chi n s quốc t m u m c, thu chung, trong sáng đã có cố gắng hi n to l n vào s nghiê p gi i phóng các dân t c b áp b c trên th gi i. Ng i luôn luôn giáo đ c nhân dân Viêt Nam th m nhu n sâu s c và k t h p chă t ch tinh th n yêu n c v i ch nghĩa quốc t vô s n. “Ng i là bi u t ng cao đ p c a tình đoàn k t quốc t thu chung, trong sáng. Cho đ n phút cuối đ i, Ng i v n ho t đ ng không mê t m i đ góp ph n khô ph c l i khối đoàn k t gi a các Đ ng anh em trên n n t ng Ch nghĩa Mác - Lênin và ch nghĩa quốc t vô s n, có lý, có tình”⁴.

Chúng ta biết đ n Ng i b i Ng i còn là m t nhà đ i m i d ũng c m và sáng t o. Ng i nói: “Ch có s lnh đ o c a m t Đ ng bi t v n đ ng m t cách sáng t o c a Ch nghĩa Mác - Lênin vào đ i u ki n c th c a n c mình thì m i có th đ a cách m ng gi i phóng dân t c đ n th ng l i và cách m ng xã h i ch nghĩa đ n thành công”5. Trong cu c đ i cách m ng c a mình, làm vi c gì Ng i cũng xu t phát t th c t , tránh suy nghĩ b o th , luôn luôn tìm tòi đ i m i và sáng t o. Ng i nh c nh ph i coi công cu c xây đ ng l i đ t n c sau chi n tranh “là m t cu c chi n đ u chống l i nh ng gì đã cũ k , h h ng đ t o ra nh ng cái m i m , tốt t i” 6

Chính nh ng quan đ i m t t ng m i và sáng t o c a Ng i đã góp ph n đ a s nghi p cách m ng c a đ t n c nhanh chóng đ đ n th ng l i và v n t i nh ng t m cao m i. Cu c đ i c a Ng i g n li n v i s nghi p cách m ng Vi t Nam nh m t thiên hùng ca b t di t. Ng i đ i vào l ch s cách m ng th gi i nh Ng i kh i x ng cu c đ u tranh giành t do cho các n c thu c đ a trong th k th 20, và là ng i chi n s kiên c ng trong phong trào c ng s n và công nhân quốc t , chi n đ u không m t m i cho hòa bình h u ng h p tác gi a các dân t c, m t danh nhân văn hoá ki t xu t.

Tên tu i c a Ch t ch H Chí Minh đã tr n quen thu c, g n gũi và đ c kính tr ng đ i v i hàng tri u tri u ng i kh p n i trên Trái đ t, đ c trân tr ng ghi vào các b Đ i bách khoa, các b T đ i n danh nhân l i l c c a th gi i. V i t m lòng yêu m n và kính tr ng sâu s c đ i v i Ng i, các n c anh em đã l y tên c a Ng i đ t cho nhi u công trình, qu ng tr ng, đ i l , nhà tr , tr ng h c,... M t số n c đã đ ng phù điều, t ng đ i c a Ng i trên qu ng tr ng và trên các đ ng ph i n.

Đ ng chí Phiden Caxt rô ca ng i: “Cu c đ i c a H Chí Minh là m t t m g ng sáng chói nh ng ph m ch t cách m ng và cao c nh t... Đ ng chí H Chí Minh thu c l p nh ng ng i đ c bi t mà cái ch t là m m mống c a s sống và là ngu n c vũ đ i đ i b t di t. Nh ng l i đánh giá đó càng kh ng đ nh s tôn kính, m n m c a tri u tri u trái tim đ i v i Bác. Bác là hình nh tuy t đ p c a lòng yêu th ng, quý tr ng nhân dân, phong cách ng x giàu tính nhân văn, th m đ m tâm h n Vi t Nam. Đ i v i Ch t ch H Chí Minh, tinh th n nhân văn y th hi n tr c h t là vì nhân dân mình: H ng đ n s nghi p gi i phóng dân t c và thống nh t T quốc, đ m l i đ i sống tốt đ p cho nhân dân Vi t Nam. Ng i đã t ng nói: “Tôi ch có m t ham muốn, ham muốn t t b c là làm sao cho đ t n c ta đ c hoàn toàn đ c l p, dân ta đ c hoàn toàn t do, đ ng bào ta có c m ăn, áo m c, ai cũng đ c h c hành”

8 . Tinh th n nhân văn y còn hóa thân trong s nghi p cách m ng cao c c a Ng i và c trong đ i sống th ng nh t. Ngôi nhà sàn - n i và làm vi c c a Ch t ch H Chí Minh (1958-1969) đã ch ng minh cho ý t ng nhân văn cao c : L y h nh phúc c a nhân dân làm h nh phúc c a mình nên Ng i không màng danh l i cá nhân. N i đây đã th hi n m t cu c

sống hết sức bình dị của một nhà nhân văn vĩ đại, “mọt cái nhà nho nhỏ non xanh non nước biếc” đẹp ngoài giờ làm việc thì “câu cá, trồng rau”. Điểu này lại làm chúng ta nhớ đến cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng đã viết về ngôi nhà nhỏ của Bác: “Cái nhà nhỏ vốn vốn chỉ có vài ba phòng trong lúc tâm hồn Bác lắng nghe gió thổi đi, thì cái nhà nhỏ đó luôn luôn lắng nghe gió và ánh sáng, phồng phọt hàng nghìn hoa vụn, mọt đời sống như vẩy thanh bạch và tao nhã bất bao”

9

. Cũng như Chủ tịch Văn phòng đại diện Việt Nam đã nói về sự hiểu biết giá trị nhân văn Hồ Chí Minh qua ngôi nhà sàn của Người: “Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ có một nơi trần trần và một tiêu duy nhất là cố gắng hi vọng cho dân tộc mình, và ngôi nhà của người là một minh chứng cho lý tưởng đó”.

Đối với các thế hệ con người, các tầng lớp nhân dân, Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ quan tâm, chăm sóc, động viên, khích lệ mà Người còn nâng cao thêm nhân cách và thẩm mỹ. Cố Thủ tướng Phạm Văn Đồng đã nhận xét: “Người hi vọng mình cho vẻ đẹp của một người Việt Nam đẹp nâng đỡ một người Việt Nam lên đến tầm Người”. Do vậy từ những đời sống sinh hoạt thường ngày của Người đang lưu giữ tại ngôi nhà sàn cũng rất gần gũi, gần gũi với cuộc sống của nhân dân. Nhà thơ Tố Hữu đã viết: “Mọt đôi dép lố mọt quai dép/ Vài mọt nh quần nâu mọt áo sọt”.

Là vị Chủ tịch cao tuấn như người đối với các bậc cao niên bao giờ Người cũng khiêm nhường. Nhận được thư hay quà của người già, thiếu nhi, thanh niên, phụ nữ... dù bận trăm công nghìn việc như người và tận tay viết thư trả lời, cảm ơn một cách thân tình chu đáo. Bởi vậy, khi đến với Người bất kể là ai, từ các vị nhân sĩ, trí thức đến bà con lao động bình thường đều thấy Bác ánh sáng của một nhân cách lớn, một tấm lòng bao dung đẹp đẽ.

Không phải vô cớ mà nhiều nhà chính trị văn hóa trên thế giới đã hát lên ca ngợi Hồ Chí Minh như một nhân vật kiệt xuất, như nhà chính trị kỳ tài, như tầm gương lớn về nhân cách hoàn thiện. Tuy đã đi xa nhưng Người để lại cho con cháu một di sản quý báu đó chính là tư tưởng, sự nghiệp và còn sống mãi. Giá trị thiêng liêng của thế, sâu sắc như tất cả di tích lưu niệm về Người, nơi đây chính là một trường học lớn và trường học, đạo đức Hồ Chí Minh để con cháu Người và bạn bè quốc tế học tập, noi gương. Ngày ngày hàng ngàn người vào Lăng viếng Chủ tịch Hồ Chí Minh, đến thăm Khu Di tích Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Phủ Chủ tịch, Bảo tàng Hồ Chí Minh và những di tích khác về Người ngày một thêm đông. Xúc động trước sự vĩ đại lớn lao này hẳn cũng viết lên hàng ngàn dòng cảm tưởng của mình:

Ngài Bộ trưởng Ngoại giao Trần Xuân Bội viết: “Chuyến thăm này và làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh đã làm tôi thức sự xúc động. Vẻ lãnh tụ vĩ đại này không ngừng sống mãi trong trái tim của

nhân dân Việt Nam, mà còn t n t i vĩnh c u trong t t ng c a nh ng dân t c yêu chu ng hòa bình trên th gi i. Hình nh c a Ng i không bao gi phai m trong lòng nhân dân n Đ , nh ng ng i luôn luôn ng ng m và kính tr ng Bác H . Tôi s nâng niu nh ng gì th y đ c qua chuy n đi nh k niê m quý giá v m t v lãnh t kiê t xu t trong th i đ i c a chúng ta'0.

Ngài K nKimYang, đ i bi u Ban đối ngo i Đ ng Lao đ ng Tri u Tiên vi t: “Đ n thăm ngôi nhà Ch t ch H Chí Minh kính m n đã t ng sống, chúng tôi nh th y l i nguyên v n hình nh c a Ng i, v lãnh t c a nhân dân. S nghiê p cách m ng do Ch t ch H Chí Minh xây d ng nên, hôm nay đang đ c Đ ng và nhân dân Việt Nam anh em k th a và phát tri n tốt đ p. Đ i s ch đ o c a Đ ng đã đ c tôi luyê n và nhân dân Việt Nam c n cù, chúng tôi tin t ng ch c ch n r ng s nghiê p c a Ch t ch H Chí Minh, s nghiê p xã h i ch nghĩa s nh t đ nh thu n l i trên đ t n c Việt Nam”11.

Ch t ch Cuba Phiden Caxt rô vi t: Vinh quang đ i đ i thu c v Ch t ch H Chí Minh - t m g ng l n nh t c a ng i cách m ng vĩ đ i ngày càng đ c khâm ph c, ng ng m và luôn luôn đ c m n yêu không ch b i nhân dân Việt Nam mà còn b i t c các dân t c khác trên th gi i12.

V T ng thống anh hùng c a n c c ng hòa Chilê X.Agiendê đã khái quát: “N u nh muốn tìm m t s tiêu bi u cho t t c cu c đ i c a Ch t ch H Chí Minh thì đó là đ c tính vô cùng gi n d và s khiêm tốn phi th ng”13. Vào thăm n i c a Bác, khách n c ngoài muốn tìm hi u v nh ng tài s n riêng c a Ng i và đã r t xúc đ ng khi đ c bi t Ng i không h có m t chút tài s n riêng. M t cu c đ i trong s ch, suốt đ i th c hành c n, kiê m, liêm, chính. Ng i sống nh Ng i đã nói: “M t dân t c bi t c n, kiê m, bi t liêm là m t dân t c giàu v v t ch t, m nh v tinh th n, là m t dân t c văn minh t n b ” 14.

S đánh giá cao c a bè b n năm châu đối v i giá tr , nh h ng c a t t ng và s nghiê p H Chí Minh đối v i Việt Nam và th gi i đem l i cho chúng ta ni m t hào vô h n v lãnh t thiên tài, ng i th y vĩ đ i c a Đ ng và dân t c ta. Ng i là t m g ng l n trong lòng m i ng i dân Việt Nam cũng nh hàng triê u triê u trái tim c a bè b n yêu chu ng hòa bình trên toàn th gi i. Đúng nh l i c a nhà du hành vũ tr G.Titốp đã đ l i nh ng dòng l u bút sau khi tr l i thăm ngôi Nhà sàn c a Ch t ch H Chí Minh: “ Chúng tôi r i ngôi nhà nh c a đ ng chí H Chí Minh v i m t ni m tin v ng ch c r ng nhân dân Việt Nam s th c hiê n đ c l i di chúc c a v lãnh t vĩ đ i. Đ i s lãnh đ o c a Đ ng C ng s n Việt Nam, nhân dân Việt Nam s làm đ c t t c nh ng gì đ Việt Nam thống nh t, đ c l p và t do”. Câu nói y nh ngu n đ ng l c vô giá, trân quý và s hãnh diê n c a dân t c Việt Nam khi có Bác đ khi nh c đ n dân t c Việt thì nhân dân th gi i đ u nói câu ti p theo “H - Chí - Minh”.

ThS. Mai Lê Huyền

Phòng Hành chính, Tổng hợp

Theo <http://ditichhochiminhphuchutich.gov.vn>